

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, цу ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТАСИНА ПИСМА.

БЕЧКА ПОЛИЦИЈА.

22.

За пријем у агенте тајне полиције траже се ови услови. Пре свега, да је молилац аустријски поданик; да није млађи од 24 године ни старији од 40 година; да је потпуно здрав и врло доброг, непорочног владања; да је потпуно писмен; да је дуго живео у Бечу и да савршено познаје бечке прилике; а предпостављају се они, који, осем ових услова, имају велика познанства, који знају више страних језика; који су били на извесним положајима; који су имали извесне радње и т. д. У свима опет овим случајевима траже се само бистри, окретни, људи; који нису брбљиви и неозбиљни; који немају никаквих страсти и т. д. Боља основа бечкој тајној полицији постављена је још 1873. год. После изложбе, као што је познато, у Бечу је наступио велики трговачки крах. Хиљадама рентијера, трговаца и занација остало је тада без хлеба и крова. У овој својој нужди, што је било интелгентније и окретније увучено је у полицијске агенте. Отада је овај кадар растао све више, сваке године попуњаван све способнијим људма. Данас тајна полиција има у својим органима и некадашње грофове и бароне, који су истина са својим богатством пропали, али се уз помоћ полицијског новца, крећу и сада по аристократским салонима и, прате не само друге грофове и бароне, него и саме Ерцхерцоге, јер у Аустрији о свакоме хоће све да знају... — У Бечу се агенти узимају на пробу за шест месеца. За то време уче школу агентску и дају им се разни послови, па ако се покажу за службу способни, онда се тек коначно примају. О примању решава управник, као што му је и иначе цео персонал стављен под безусловну управу. Агенти полагају заклетву на своју службу. Плата им се дели на рокове. Добијају периодске повишице, а имају и пензију. Агенти се деле на две класе, а тако исто и инспектори. Најмања је плата 550 форината, а највећа 850 фор. Периодске повишице теку овако: после 10 година 40 фор., после 15 год. 55 фор., после 20 год. 70 фор., после 25 год. 85 фор. и после 30 година 100 форината. Када путују ван Беча званичним послом, онда имају, осем бесплатна подвоза, и дијурну, и то инспектори по 2 фор. а агенти по 1.50 фор. на дан. Ако раде ноћу, онда имају такође ванредне награде, као што за особите послове, од ванреднога значаја, имају и ванредне суме на расположењу, што сам то већ напред на једном месту испричао. У великим крађама, као што је познато, покрадене банке и богате фирме одређују од стотине извесну суму, ако се ухвати, те и отуда може агентима да падне приличан приход. Још ту не узимам у рачун и оно што им понеки страни владалац или богаташ, на име бакшиша, даде. Агенти се могу женити. Само им жена мора бити из добре, поштене породице и доброга владања. Управник одобрава женидбу. — Агенти су наоружани револвером, боксером и, махом, штапом. — Сваки агенат има уза се свој бележник, у коме записује све зликовце са свима њиховим особеним знацима и лажним именима; дела, за која су они осуђени; азбучни списак свију тражећих се лица; списак свију бивших робијаша и где ко од њих станује, јер је у Бечу

правило, чим се пусти који робијаш из завода, њега доведу и покажу агентима, да га сви виде и познају; поред тога су у бележнику заведене све наредбе власти; опомене, на шта треба пазити у вароши и т. д. — За поднашање рапората агенти имају нарочите формуларе, са овим рубрикама: горе стоји: царско-краљевски полицијско-агентурски институт... Бригада... Инспектор... Агенат... Општењени... Сведоци... Догађај... — Листа за странце попуњује се овако: Име, презиме, карактер, место становања и извештај..... Овлашћење за агенте (Offene Ordre) попуњује се овако: Н. Н. овлашћује се, да по делу тога и тога чини извиђаје и т. д. Све цар. краљ. грађанске и војне власти моле се, да агенту, који ову објаву носи, сваку помоћ указују и т. д.

23.

Поред полицијских агената, као јако помоћно средство за одржање реда и сигурности у вароши, могу се слободно на првом месту узети и оне бечке — Die Wachstuben.... Да их српски назовемо — *стражаре*. Њих има свуда по Бечу, и на сваком крају, али тако су склоњене, да их публика и не примећује. Свака стражара има свој број одређених јој улица. Циљ је овој установи да одмах даде полицијску помоћ, где је она потребна. У свакој овој стражари налази се обично шест жандара и један инспектор (наредник). Све су стражаре међу собом, а и са квартовима и дирекцијом везане телеграфом и телефоном. — У случају какве несреће, злочина, убијства, пожара, важног случаја и т. д. одмах стражара извештава жицом комесаријат (кварт), а жандари из стражаре иду у помоћ онима, који су на линији, на улици. Кварт по жици даје наредбе, расписе и т. д. По жици се дају извештаји о проласку царевом, или доласку или проласку страних владаноца по вароши, и т. д. Да покажем то примерима. Из *Шенбруна* куца жица у *Леополдштат*. Не каже се ни коме. Него само „*Леополдштат*“ и јавља овако: „Овога часа Цар полази у Пратер...“ Све стражаре редом из Шенбруна до Пратера знају ово... И разуме се, да и не помињем, да за сигурност цареву нареду што треба... Цар се враћа. Стражара из *Пратера* јавља: Цар прође Пратер. Оде у Двор. Све је у реду било... *Пратер-Бургу*: Цар долази тамо... Или о страним владаноцима. Они обично одседају у хотелу „*Империјалу*“... Има их, који немају обичај, да напред кажу, куда ће да се извезу. Тек када седну у кола, реку кочијашу: *Пратерштерн*... Али уз портира, хотелијера, који страног владаноца испраћају, стоји увек и агенат полицијски. Ја сам већ напред казао, да их и у сваком хотелу има, а у „*Империјалу*“ их има и више. Еле, кад је Краљ казао кочијашу куда да вози, агенат је чуо, одмах изађе из „*Империјала*“ и из стражаре, која је иза тога хотела, телефонише овако: *Пратерштерн*, овога часа Краљ долази тамо на колима тим и тим... Када је Краљ тамо стигао, члан полиције био је већ на месту и могао је дочекати и поздравити са: Ваше Величанство... Краљ се чудило откуда се тамо за његов долазак знаде, када он никоме то напред није казивао, него се је изненада извезао... Али ево како се то ради...

24.

Бавио сам се неколико пута у овим стражарама и свагда сам наилазио најбољи ред и тачност... Из стражара, поред са-

ошптавања ванредних случајева, подносе се и два пута дневно рапорти кварту. У овим стражарама врше се и претреси над кривцима, чини се као нека мала истрага, када кривца ухвати и овде доведу. У стражари имају прве помоћи за оне, који се напрсно разболе; има носила, завоја, да би се могла указати прва лекарска помоћ. У стражарама крај Дунава и дунавског канала имају спремних чамаца, ако би ко случајно или хотимично у воду пао, да га избаве.... У овим дунавским стражарама жандари морају знати пливати, ако би настала потреба да у воду скачу. Осем тога жандари морају знати указивати све болничарске услуге, трљати, завијати, ране превезати итд. — Још свака стражара има своје позорнике, а сваком од ових одређена је опет по једна улица. На раскршћима и где је жив саобраћај ту има и нарочитих позорника само за то место... — Са овим стражарама стоје у вези и аутомати за пожар (Feuerautomate). Њих има у свима улицама. Аутомат је сандучић узидан у кућу, а један од другог су на извесном растојању. Он је кључем затворен. А кључ је у позорника. Када се аутомат отвори, у њему има ова четири дугмета са насловом: *таван, сарат, аартер, подрум*. Када се јави где пожар, позорник иде одмах на аутомат. Отвори га и притисне дугме, које му треба, то јест, према ономе шта гори... Дугме одмах одзвони пожарној чети и полицији, и дадне тамо у два правца знак: да је се пожар јавио. Позорник ударив у дугме, не удаљава се од аутомата, него ту стоји и чека, докле не дође пожарна чета. А чети је већ звонило и показало: на ком је аутомату и у којој улици дат знак. Када пожарници стигну, позорник им покаже, где је пожар, и онда се гашење предузима. У исто време из полиције се на место пожара креће жандарска трупа, да ред одржава. Ако је већи пожар, јави се одмах и гарнизону, да буде спреман. Већ на први глас, хусари међу седла на коње и чекају заповест — да појашу.

25.

Када поменух жандармерију, онда и да одмах кажем: да је то у Бечу чисто *грађанска установа*. У првом параграфу целог устројства стоји овако: ц. кр. жандармерија (Sicherheitswache) је грађанска установа, потчињена председнику ц. кр. полицијске управе (управнику вароши); а циљ јој је: да државне власти помаже у одржању мира, поретка, безбедности, као и у извршењу постојећих закона и уредаба.... Жандарска је уредба велика, него да поменем само неколико прописа из ње. Управник Беча прима, аванзује и отпушта жандарме. Он је њихова *највиша власт и команда*. Држава плаћа и у свему снабдева жандарме. Као што је цела жандармерија потчињена управнику, тако је оно оделење, које је дато на службу кварту, у свему стављено под команду старешине кварталног. У вршењу службе даје им се званичан карактер и она права, која имају војене страже. Старешине жандара зову се инспектори, који се деле на класе. Њихова плата, као и плата жандарма, повишава се по роковима. Најмања је плата 450 фор. па дотурује до 750 фор. Ту не улазе у рачун дијурне, и т. д. Жандар има права на пензију, а када у служби онеспособи, онда првенствено право на одговарајућа места на жељезници, пошти, царинари и т. д. Пре него се пусти на вршење службе, жандар се спрема и обучава шест месеци, па тек ако се покаже способан, даје му се званичан карактер.... Позиву жандара *свако* мора следовати, па и лице војеног реда. Био генерал или редов мора жандара на линији решпектовати. А жандарима опет из њихових правила чита се овако: Сваки Wachmann, жандар, нека добро појми и изучи своју дужност; нека се свом вољом својој служби посвети; његово понашање према грађанима не сме бити друкчије него пријатељско све дотле, док се не учини што противу закона; јер никада не треба изгубити из вида, да је жандар позван да отклања све, што би животу или имању грађана опасношћу грозило; све, што смета реду и миру треба уклањати, те, тако радећи, у грађанству учврстити уверење: да је жандармеријска установа потребна, и да своме позиву одговара; да то буде први је услов, да се сам жандар увек и у свакој прилици најтачније и најсавесније потчињава законима и уредбама; вршећи дужност у границама закона, жандар се мора кретати хладно, отворено, озбиљно, са пуно такта, али строго; само овако радећи; он ће прибавити себи поверење и поштовање публике; на својој линији жандар ће се старати,

да упозна све становнике свога рејона, с њима ближе у додир дође; најглавније су особине: непартајичан, неподмитљив, праведан, честољубив — ко ових услова нема, тај ни часа не може бити бечки жандар... Када је жандар на линији, и заузет својом службом, он не мора поздрављати и салутирати никога. Могу пролазити и фелдмаршали и генерали, он њих и не види. Он гледа ред да одржава, па са тога је увек окренут лицем публици. У парадама, гунгулама, свечаностима, жандар не поздравља ни самога Цара, али је у толико више заузет публиком. У оном часу он се никаквом другом мишљу не носи, него само, да на оном простору улице, који је њему поверен, прође све у реду и миру... За позорнике бирају се најбољи жандари, и када се једном наместе на којој линији, њих одатле годинама не смењују. Има их и по десет година на једном месту. Отуда они имају могућности, да се сасвим упознаду са свима оним становницима, који на тој линији станују. А нарочито тачно морају знати све каване и хотеле, све станове у којима станују: лекари, бабице, бербери, страни посланици, конзули, аташеји, официри, људи од положаја и т. д. Затим морају знати главније радње, све улице и железничке станице, све прописе фијакерске и т. д. тако, да на прво питање странца могу га не само упутити, него и тако му лако објаснити, да он може одмах наћи оно, што тражи. Нема учтивјег жандара од оног бечког. Тај ће вам пола сахата објашњавати оно, што ви штатате. Па ако опет нисте разумели, он ће вас и до краја своје линије одвести, па вас другом препоручити, само да не залутате... — Када жандар спроводи кривца, онда га, или тера пред собом, или га држи с десне стране тако, да му је сабља о бедрима слободна. Опасноме меће лисице на руке. Ни у коме случају кривац несме носити, ни уза се имати какво год оруђе, па ни сам штап, јер би могао спроводника напасти. У спроводу се кривац не сме ни с ким разговарати, нити од себе какве знаке давати, те тако се, можда, са својим саучесницима договарати. На даљем остојању кривци се не терају кроз варош, него се возе у колима (дрвени фијакер). Кола су у форми купеа са свију страна затворена. Улази се позади. Један жандар седи на бок, а други на уласку, те пазе шта кривци говоре и раде. Ова кола јуре свакога сахата из кварта у квартал и купе апсенике... — Осим ових дужности, као што сам већ помињао, жандари морају знати, у случају какве несреће, прву лекарску помоћ указати: крв зауставити, обамрлог трљати, коме је кост пребијена, увезати је и т. д. После, имају упуства шта треба радити са смрзнутим, угушеним, обешеним, отрованим, епилептичним, с породиљом, ако јој се порођај деси, изненада, на улици и т. д. Сваки је жандар на служби уличкој три сахата. После му долази смена. Он иде у стражару. Долази опет, када је на реду. Онима, придатим главној полицији, служба траје 24 сахата. Онда се враћају у касарну. Поред жандармерије имају и тако звану Civilwache. То су, као оно наши, преобучени жандари. Употребљују се за одације, да носе протоколе и ствари по званичној дужности и т. д. Али ни ови служитељи, а још мање униформисани жандари, за живу главу не смеју се употребити: да изигравају пединтера и да седе, с оном целокупном војном спремом, на боку уз кочијаша, када госпођа министарка прави визите по вароши; да врше послове покућара, кинцмадли, кочијаша, да носе шунке, флаше, тестије, бокале кроз варош; да разносе мидере, лајбове госпођа, госпођица и т. д.....

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

У П У Т С Т В А

ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.

III.

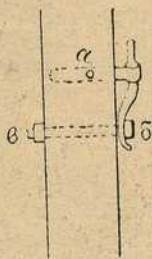
Упадање кроз врата и т. д.

И при упадању кроз врата, капије, дућане и т. д., има много и разноврсних начина, које лупежи употребљавају. С тога се по тој ствари може само у опште говорити. Врата имају са малим изузетком обично једну и исту врсту затварача тако, да онај, који непозван хоће кроз њих да уђе, има да оцени: саму површину и супстанцију врата, па онда и затварач на њима.

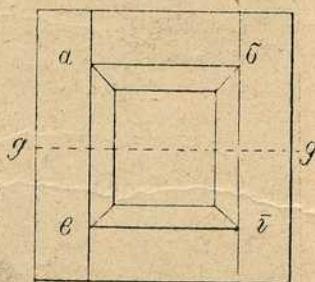
а) О нападњу на сама врата и т. д.

И ако је познато, да се врата могу развалити каквим тежим проицем, дрветом и т. д., ипак ваља добро знати, да има још и много других врста и начина, којима се могу нека закључана врата отворити без икакве ларме, тихо и неопажено. Једна је од тих врста тако звано „истављање врата“. То истављање врше лупежи обично тако, што подметну испод самих врата на прагу какав колац, или друго што томе подобно. Помоћу тога, они полако издижу врата, док их сасвим не иставе. Од конструкције самих врата зависи, да ли ће се при томе послу употребити већа или мања снага, те да и брава, ригла и шарке заједно са вратима одмах попусте. По себи се разуме, да такав поступак не може проћи без икакве ларме. У таквом случају ваља свакад знати, да је дотични лупеж морао бити или сувише дрзак, или је пак морао претходно добро знати, да ће и поред све ларме остати неопажен, нити да ће му посао бити осујећен. А то долази отуда, што се н. пр. претходно уверио, да у дотичној кући нико не станује; или, да укућани подаље станују од онога места, где он врата обија; или, најзад, да су укућани у толикој мери плашљиви, да и ако чују ларму, неће смети ни зуба помолити.

Деси ли се, да лупежу не пође за руком, да у један мах сва врата истави, онда ваља знати, да ће он у том случају свакад приступити истављању појединих делова. При том бира он најрадије прво шарке, ако ове споља стоје т. ј. ако се врата споља отварају. Капије по варошима и већим селима, обично се никада споља не отварају за то, што би тиме сметала пролазу на улици, и што би тиме могли туђој имовини шкодити. Међу тим, капије у мањим селима, отварају се обично споља, па с тога су им и шарке споља намештене. Ако ове нису утврђене на начин, као г. тако, да је код а. кроз саме вратнице уметнут и утврђен гвоздени шпил, а на нижој опет страни код б. и в. други, онда ваља знати, да се шарке и врата могу најлакше и са сваком сигуром иставити, а да се при том не чује никакав шум и ларма. С тога ваља сваком домаћину препоручити, да своје капије гради овако и на овај начин, као што је то на овој слици г. изложено. У случају, дакле ако лупежу не испадне за руком, да капију истави због напред наведених пренона, онда се он стара, да уклони намештене и утврђене пречаге са врата. Те пречаге због њихове конструкције често су добро дошле лупежима за њихов посао. Таква врата са пречагама истина имају ту особину, да се не могу лако срушити, нити их ветрови и непогоде могу лако олабавити, али су она, — као што је напред речено, — за разваљивање као створена, јер нису у стању да даду довољнога отпора. (Види слику д.) Така се врата зову обично и „уметнута“, јер су оне пречаге у средини (а, б, в, г) уметуте са четири стране. Како су те пречаге уметнуте, може се видети из слике ђ. Према томе такав уметак, који је шиљат, па за то наравно није добро ни утврђен, може се на најлакши начин и најпростијом гвозденим справом раставити и уклонити. Сем наведенога имају лупежи још један начин, како уклањају уметнуте пречаге на вратима. То се види на слици е. — Тај начин употребљавају они онда, ако им не може да испадне за руком да пречаге сквну (као што смо на горњи начин изложили). У таквом случају буше они на пречази рупу једну до друге, па онда каквом оштром справом секу дужином саму пречагу, док ова не олабави и не испадне. Кад сврше на тај начин са једном пречагом, онда то исто чине и са другом, која оној на супрот стоји. Онда они лако иставе и исеку даске и провуку се кроз капију без икаквога шума и ларме.

Сл. г.

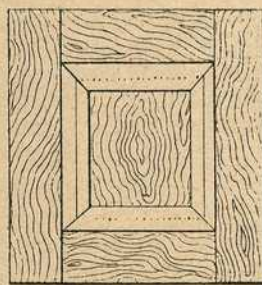

Сл. д.

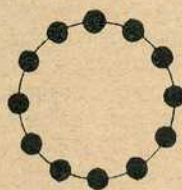
Сл. ђ.

Све ово што је до сада поменуто од неоцењиве је вредности за сваког исељдника. Он ће из тих горе поменутих начина увидети, каквим се маријетлукцима поједини лупежи служе, само да у своје предузећу успу. Треба знати још и то, да лупежи у свима до сада поменутих начинима, не поступају насумце. Они увек, и искључиво раније, добављају извешће о свему, како шта и где стоји, и шта им ваља употребити за уклањање препрека, па тек онда приступа извршењу самога дела.

Сл. е.

У многим случајевима, а нарочито ако на вратима изнутра постоје кратке, гвоздене ригле, или, ако лопов хоће директно да дође до саме браве, или му се према приликама учини, да му је најзгодније да манипулише позади врата, онда се мора већи отвор на њима избушити. То бива онако исто, и на онакав начин, као што је то казано код слике е. Само што се овде рупе буше у кругу, (види слику ж.), које се онда помоћу каквог оштрог и јаког ножа исеку,

Сл. ж.

и тако на вратима потребан отвор начини. Кад се тако, и на тај начин, пробуши отвор на вратима, онда лупеж слободно пружа руку кроз тај отвор и отвара риглу изнутра. Ако пак не може руком да досегне браву или риглу, онда он протури какву савијену жицу, те помоћу ње докучи и отвара риглу. Да се на тај начин могу браве отворати, ригле отиснути, и друге какве препреке позади врата уклонити, то је појмљиво. Али је непојмљиво, како лупежи у томе успевају кроз сасвим мале отворе, и то још из какве веће даљине. То је тим више непојмљивије, што у таквом случају они не могу споља да виде како је унутра, нити се могу ослоњити на то, да ће осетити, где се налази ригла или бртва, већ просто морају да раде и чеपर्кају са претуреном жицом, па успели или не.

Сваки пробушени отвор на каквим вратима, може исељднику дати богатог материјала за размишљање. Већ и само место, на коме је тај отвор избушен, може му дати повода, да одмах оцени, шта је лупеж смарао позади самих врата да изврши и т. д. Тако се може доћи до закључка, да он — лупеж — није ни знао, како изнутра стоји, и да је можда усљед ранијег, летимичног посматрања, имао погрешне појмове о саставу врата. Али се може уверити и о томе, да је био добро упознат и да је са знањем радио. Са потпуним знањем извршују такве послове обично бивше слуге, ранији укућани, па шта више и сами пређашњи сопственици дотичне куће. Ако се примети, да се са пробушеним отвором, није могло ништа успети, онда може да настане питање, шта је лупеж управо смарао, кад је тај отвор на томе баш месту избушио, а не на ком другом. Услед тога може се доћи до врло важних података. Тако н. пр. може бити јасно, да је лупеж додуше врата изнутра видео, али да их није умео добро да оцени, те да је за то погрешно поступио. Исто се тако савесним трагањем може можда дознати, која је то особа могла бити, која се усљед рђаве оцене врата погрешно на посао дала. А тако исто може се и до таког закључка доћи, да је лупежу можда неко погрешно причао, описивао, па шта више и снимео положај врата, па да овај усљед те рђаве и нетачне доставе, није могао свој посао да изврши онако, како би требало. И такве околности ваља добро оценити и истрагу по њима повести, јер и оне могу допринети да се ствар расветли и кривац ухвати.

Поред наведенога у оваким случајевима веома је важно и то: да се на лице места позову и вештаци, те да и они добро виде и оцене дотично место. То је потребно за то, што они као такви, могу лакше и прецизније да утврде, како је у ком конкретном случају рађено, и какве су справе при томе употребљене биле. Они, дакле, могу утврдити, какву је алатку или справу дотична индивидуа при свом послу употребила; којој врсти заната она припада; да ли је морала доста времена употребити за свој посао; да ли је радила при светлости; и да ли је била вешта, или невешта и т. д. Једном речи, они

могу иследнику дати такве податке, који му могу за проналазак кривца бити од веома велике вредности.

Ако је иследник сâм што особитога на дотичном месту запазио, или је од стране вештака на таково што упозорен, он нипошто не треба о томе пред другима да говори, јер ови могу сасвим друго мишљење о томе дати, и усљед тога иследника завести, да друкчије трагање предузме, него што би иначе чинио. Таково што већ се много пута дешавало. Међу тим бива и то, да кад иследник оно, што је сâм запазио, или преко позваних вештака упознао, пажљиво и поверљиво саопшти и другим лицима, те и њихово мишљење о томе добије, да то може такође бити од користи за лакши проналазак кривца.

(НАСТАВИТЕ СЕ).

ПРАВИЛАН ОДГОВОР.

На питање, постављено у 6. броју нашега листа од ове године, добили смо овај одговор:

Г. уреднице,

На питање ваше у 6. броју „Полицијског Гласника“ од тек. год. (цитира нижа постављена питања) одговарам:

„Кад је иследна власт све нужно учинила што је дужна била, по пропису § 51 крив. суд. поступка, и констатовала да казнимо дело постоји, а учиниоца дела није пронашла. нити се зна ко је, онда је требала да предходно дело квалифицира, и у решењу да означи закони пропис по коме је исто казнимо.

Кад ово учини, онда је требала на основу § 308 а не на основу § 29 кривичног судског поступка дело и акта ислеђења оставити у архиву до проналаска кривца.

Јер, на основу § 29. крив. суд. пост. ислеђења се прекидају само код дела, где се извесно лице означи за кривца, па ислеђењем не би се о њему могли да прибаве докази, или пак прибављени докази, другим основима били обеснажени и т. д.“

Према овоме, иследна власт требала је у овој прилици да донесе решење овакве садржине:

РЕШЕЊЕ

„Овде постоји дело опасна крађа које се као злочино дело казни по пропису § 223 тач. 2 казног законика.

Но како се до сада чињеним ислеђењем није могло ући у траг извршиоцу истог и не зна се ко га је извршио, а учињено је све што је било нужно по пропису § 51 крив. суд. поступка, — то власт иследна на основу § 308 крив. судског поступка

Решава:

Да се предмет овог дела остави у архиву до проналаска кривца, па ако се доцније дозна кривац, онда да се што је још нужно доследи и даље по закону поступи.

18 фебруара 1892 год.

у Н.

Иследник
начелник срески
Н. Н.

Тако ја мислим да је по закону, ако се још поред тога испунио и услов из §. 116. крив. поступка т. ј. ако је од оштећенога узета и формална тужба по овоме делу.

31 јануара 1898 год.

у Свилајинцу.

Учтив
Бож. Марковић
практикант ср. ресавског.

Сем овога одговора, уредништво је добило још и ове одговоре: три од начелника среских; два од секретара окружног начелства, четрнајест од ср. писара и ср. практиканата. Ово, што штампано горњи одговор мимо осталих чинимо за то, што је он први поштом стигао, а правилно је одговорено у свему на постављена питања. Нами је мило, да се овоме послу одао један званичник срески, што сведочи, да је одан своме позиву и да је њему посветио свуколику своју пажњу.

ИЗ СТАРЕ АРХИВЕ.

Због скитње. — Богдана Богданова из села Брадарца представила је, суду овому, жалећи се, да ју је муж њен Богдан неправедно напао, и безсловјечно тучо, због чега да тражи удовлетворенија. На представљену тужбу вишеречене Богдане, суочивши суд овај, у присуству мјестни кметова опт. Богдана,

који напротив показавши, да је жена његова Богдана више пута бој заслуживала, јер да се непрестано по коминулуку скита, а по некад да је и у оближња села одлазила, и по три дана без знања његовог од куће изостајала: па да ју је зато сад неколико пута ударио, што му је противећи се одговорила, да јој забранити не може, кад она куд поћи науми; које показивање обт. Богдана, почем су и кметови за истину посведбчили, Суд је овај у данашњем засједанију свом решио, да се тужитељица Богдана за непослушност и скитњу ноћну с 10 камџија казни, коју је казну над истом преко окружног начелничества у надлежно извршеније привести дао.

№ 477

30 Маја 1839 год.

Пожаревац.

*

Покушај блудичинства. — Дознавши суд овај, да је Милош Марјанов из Бара, — при суду овоме као ашчија членова суда овог наодећи се, — покушенија чинио, да жену Миљу, која се због убиства мужа свог овде под апсом наоди, к блудичинству склони; њега је (Милоша) пошто је при суоченију с истом Миљом, кривицу своју признао, преко овог окруж. начелничества с 25 штапа казнити дао, и из службе одиустио.

№ 719

1 Маја 1839 год.

Пожаревац

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Војислав Драгојловић — Томић или Вујица — Новица Грујић звани „Мурга“ (види бр. 1. „Пол. Гл.“ од пр. године).

Пишући лоповску биографију овога неваљалца, нами долазе пред очи оне чудновате приче „Монтененове“, „Габорјеве“ и т. д. Као да је овај „Мурга“ прочитао све оне кривичне

приче ових криминалних великана, те је умео да обмане истражну власт, суд и цео свет. Дуго је он под *туђим* именом вршио своја опака дела. Дуго је он под именом *Новице — Вујице — Грујића* харао и крао, па је чак под тим именом над њим и пресуда била изрицана. Вешт, лукав и препреден, он је умео дуго да прикрива своје право име, и тиме да сачува себе од откривења нових и свирепијих својих недела. Ево како је „Мурга“ дошао до тога имена. Пре 18 г., кад му није било више од 15 година, путовао је из Ужица за Београд са дечком Вујицом — Новицом — Грујићем. Вујица беше нешто мало старији од „Мурге“. Родом је био из села Треботина у срезу ресавском. На путу „Мурга“ опљачка Новицу. Пред осталих ствари предигао му је и пасош са истим именом. С тим пасошем, који је гласио на име Новицино, дође у Београд. Од тада, а под тим именом, он врши крађе. Никада није хтео да каже своје право име. Пасош

Новичин био му је сретство за легетимацију. И пролазиле су године, и „Мурга“ допадне затвора. Био је осуђиван, а све

именом Вујице — Новице — Грујића. Но најпосле здрана му је маска с лица. Сазнало се за његово право име. У октобру месецу прошле године, послата је једна његова пресуда начелнику ср. расинског, да је изврши по грађанској части. Разуме се, да је у пресуди стајало: како је осуђен Вујица — Новица — Грујић. Начелник ср. расинског приступно је извршењу ове пресуде. Ал како се изненадио, кад је сазнао: да је ово лице — Вујица — поштен грађанин, и да никада и ни за што није пред судом одговарао. Видео је одмах, да ће то бити какав „долски кајиш“, па је вратио Управи гр. Београда ову пресуду и изложио ову ствар онако, како је у истини и стајала... Сад се тек сазнало, како је овај лопов вешто обмањивао све, и како је веома смотрено кроз низ дугих година прикривао своје право име... Упитан, зашто је тако чинио, одговорио је смећећи се: за то, што имам у своме селу лепо имање, па ми је било жао, да се распрода за кривичне трошкове... Тако се ето, овај препредени лупеж, провлачио кроз свет и живот. И заиста, у овоме његовоме неваљалству има врло zgodних градива, за какву интересну причу, из живота лопова и коцкара.

Да би му била биографија потпунија, изнећемо још и ове кратке детаље о њему. „Мурга“ се родио у селу Лаћиследу, срезу расинском окр. крушевачког. Сад има 33 године. Дакле, ауних 18 година носио је на себе туђе име. Учио је за младости занат абацијски, али га никако не ради. Од породице своје нема нигде никога. У лицу је црн као циганин; добро је развијен. Кад говори — тепа, а корача веома трмо. До сада је три пута судски осуђиван. Први пут 1891. године на три месеца затвора због крађе новаца Анти Нешићу из Ритопека, други пут 1896. године на шест месеци затвора због крађе новаца једноме трговцу — крајишнику. Ова је крађа била веома занимљива. Да је у кратко испричамо. „Мурга“ се томе трговцу представио као — радник. Трговац не познавајући га, погоди се с њиме да му истовари један слав са грађом. Носећи даске, мотрио је на трговца. И заиста, спази при њему једну повећу кесу с новцима. У тренутку је трговца опљачкао па за тим побегао. Али је био лоше среће, јер су га већ сутра дан ухватили у Болечу. У кеси је било око 700 динара... Трећи пут 1897. год. осуђен је на три године робије због опасне крађе, коју је извршио Јовану Вуковићу кафеџији. Сада се налази у београдском казненом заводу где издржава ову последњу казну... — То је у кратким потезима историја овога неваљалца. Нема сумње, да ћемо се опет с њиме сусрести чим се са робије пусти. „Курјак длаку мења, ал' ћуд никако“, вели се, па тако и овај „Мурга“... Може остарити, погрбавити, али се својих злих навика неће оставити... Ово је друга његова слика. Доносимо је у већем формату за то, да би била јаснија и потпунија за случај, ако би се опет појавио у друштву да настави своја опасна дела.

Леон С. Којен. — Био је помоћник шпедитерски. Спада у ред отменијих лопова београдских. Он са свим на свој начин врши своје операције.

— Нећу ја да разбијам дућане и станове. Нисам ваљда луд да тумарам ноћу које куда, па да наиђем на куршум — вели Леон.

И заиста, његови су лоповлуци сасвим друге врсте и врши их отворено, у сред бела дана.

Читали смо у једном дневном листу ову белешку: „Од Славије до Калимегдана изгубљен је златан сат и ланац. Изгледа тако и тако. Ко га нађе нека га донесе ту и ту, добиће пристојну награду“. Сутра дан опет: „При јучерашњој паради Кнез Михаиловом улицом од кафане „Албаније“ до „Руског Цара“ изгубљен је колиџ са седам брилијаната. Ко га буде нашао нека га донесе нашем уредништву. Награда 100 динара“.

— Хе, хе, луда једна. Сат вреди 50 дуката а ти ми нудиш? — ваљда две банке... А ти? за које дајеш ми само 100 динара?! Морао би ићи у лудницу кад бих ти га дао — смејао се Којен на ово лупање по новинама — Штајнер из Панчева нудио ми само за камење 250 форината“.

Кад је каква велика свадба, где су многи свати, па се између себе не познају, могли сте видети и Којена са прикаченим рузмарином на фином капуту. Игра и размеће се као да је прави сват. Младожења мисли: то је сват са старчеве стране, а овај опет обратно... У купатилима, нарочито кад је навала при летњим врућинама; на концертима, баловима, великим пратњама и другим јавним местима — свуда видите и Којена. Свуда је он нашао по нешто за свој рачун.

Још из малена Којен је почео красти. Године 1890. као малољетан осуђен је био пресудом поротног суда за град Београд, на три месеца затвора због опасне крађе. Ова осуда није га ни у колико поправила, јер је после тога почео красти много обазривије. Крао је тако читавих шест година. Тек 2. августа прошле године ђаво му је подерао опанке... У купатилу Нестора Милосављевића, иличара овдашњег, кад је била највећа навала, Леон се ушуња у једну кабину и украде повчаник Косте Милојковића дрвара, у коме је било 15-60 динара и један сребрн цепни сахат Милорада Ракића, трговачког помоћника. Одмах је ухваћен и пошто је дело потпуно ислеђено и доказано, предат је на суђење првостепеном суду за град Београд. Пресудом истог суда од 7. октобра прошле године № 18909 осуђен је на две године затвора и 11. новембра спроведен је у управу пожарничког казног завода на издржање осуде.

Леон је родом из Београда; средњег је раста; сувонав; има велике црне, састављене обрве; косе и бркова смеђих. Васпитаван је да буде човек али, он је ударио странпутицом и нема никаквог изгледа да ће кад год живети поштеним животом. И ако наши Евреји као добре патриоте и морални људи чине све, да своје суплеменике потпомогну, да буду добри грађани — Леон се не да поправити; он је измет њихов.

Ово је кратак опис овога препреденог, финог и врло вештог крадљивца. Он је пошао стопама оних светских и чувених лопова, који у рукавицама врше најопасније своје операције. Мора, да је много читао; да је упознао све оне манире, којима располажу европски крадљивци, па је све то усвојио, и под маском елеганције изводи своје неваљане планове.

Леон можда неће ни издржати сву осуду па ће се вратити да продужи свој занат. Нека ова слика публици нашој послужи као средство да га се сачува.

Калин Богдановић — разбојник — из Врбнаце. — Ноћу између 15. и 16. септембра 1897. год., Милић Р. Николић и Марко Голубовић, обоје из Вел. села, у друштву са овим Калином, оду на салаш Миленка Радовановића из Топонице, који лежи изван села. Из стаје овога салаша покраду разне ствари у вредности 104 динара.

Кад је Милић ухваћен, он је одмах дело признао и проказао саучеснике: Марка и Калина. Милић у кратко овако описује извршење овога дела:

— На дан 15. септембра т. г. радио сам под надницом код Пауна Алексића. — Косио сам ливаду. Кад је ноћ настала, пођем од куће Паунове где сам вечерао и у путу ме сретну Марко и Калин. Они ме зауставе. Калин ми рече: „Ајде ти бре, да нам покажеш кућу Миленкову. Ти си код њега служио па знаш како постоји“. Непознавајући Калина, већ само Марка, одговорим, да нећу. Калин па то управу на мене револвер и при мора ме силом да с њима идем, велећи ми: „Или мораш ићи, или гинеш“. Уплашм се да не погинем и пристанем да их водим. Кад смо дошли до куће Миленкове, ја им покажем стају. Тада Калин извади један нож и поче копати земљу испод греде. Кад је направио рупу колико да се провуче, уђе у стају и из ње избаци неке цакове. За тим разне ствари: ам, узде, сира, вуну

и т. д. Ја и Марко све ствари помећемо у цакове, па се онда крнемо кад је Калин из стаје изашао. Пошто смо ушли у багремар некое Траила, ми поделимо ствари. Оне ствари, које су мени на део припале, сакријем ту у том багремару, а они су своје однели собом. Ну, где су их оставили, не знам...

Тако вели Милић. Ал' његовоме исказу, као да је он приморан да с њима иде, ни уколико не може се вере поклонити, — још и зато, што је он, пошто је са њима отишао на место дела, и сам триао ствари у цакове, а и један део покрађе себи узео.

Пошто су притворена и она двојица — Марко и Калин, они на саслушању нису хтели дело признати. Међутим, кад су у апсани на само били, они су пред Милићем казали, где су ствари сакрили. Овај њихов разговор, прислушкивала су пандури: Светозар и Радован, те докажу власти а ова оде на то место, и доста покрађене ствари нађе.

Пошто је власт дело иследила, спроведе сву тројицу првостеп. суду пожаревачком, који им одреди претрес, доносећи одлуку, да им суди поротни суд.

И на претресу пред судом, као год и код иследне власти, Марко Траиловић — сведок — исказао је своју сведошбу, која је теретила окривљене. Тако, он вели, да је 15. септембра радио код окривљеног Марка — оправљао кућу. За време рада и то пред мрак, спазио је Калина у воћњаку, који је баш до куће. Мало после, дошао је и Милић са једном кџом, коју је оставио у авлији и отишао у воћњак код Калина. Пошто је вечерас, отишао је својој кући а шта је даље било, незна. Ну, сутра дан — 16. септембра — чуо је о извршеној покрађи.

Милић је и пред судом потпуно дело признао, док Марко и Калин нису хтели признати.

Калин је пред поротним судом изјавио, да је до сада два пута осуђиван и то: *први пут на 10 година робије због опасне крађе*. Издржао је само 4 и по године. *Други пут осуђен је на 15 година робије због убиства*. Издржао је од те казне само 6 година и 7 месеци.

Поротни суд ценећи доказе, нашао је, да су сва три оптужена *криви*.

На основу овакве одлуке поротног суда, државни је суд нашао: да постоји дело „опасне крађе“ и да подпада под §. 223. тач. 2. кр. зак. па је изрекао казну: да се оптужени Милић, с обзиром на олакшацу: добро владање и признање, као и умањујућу околност — малолетство, казни са *две године робије без окова*. Оптужени Марко да се казни са *четири године робије у лакој окову*. Оптуж. Калин да се казни са *двадесет година робије у тешком окову*.

Слика приказује тог окорелог зликовца. Он је стар између 22—23 године. Омален, сувоњав. Косе, очију, и обрва црних. У лицу црномањаст, са малим брковима, без браде, јер се брија. Знаци, по којима се може познати, ови су: с леве стране код слепог ока има израслу малу „гукницу“ (као да је мртва кост); а на десној руци и то на зглавку великога прста, има белегу од засекотине.

Калин већ трећи пут улази у казамат тврђаве београдске. И ко зна, ако природа не учини своје, те не оде Богу на истину — можда ћемо се с њиме опет пред судом сустрести? Јер, позната је она пословица: „што дикла — навикла“. Тако ће нешто бити и са Калином.

ЛОПОВ У — МАНТИЈИ.

Манастир Н. лежи између два брега; у једној лепој и романтичној долини. Тик самога манастира протиче бистра река, која вечито жубори и ваља ситне камичке, којих пуно има на обалицама са обе стране реке. У томе манастиру живео је игуман П. са својим младим калуђером Л. Овај млади калуђер био је прѣчанин. Веселе, бујне нарави. Волео је да се с „братијом“ весели, но да му даш цео парњавор, који се протеже доле према манастиру... Некако у то доба, кад ова прича пада, беху виногради добро понели. Вина у обиљу. Стари игуман већ није знао где ће да га дева?... Благодет Божија. Право, срећно време...

Ал' се некако у то доба беше забринуо и поглавар наше свете цркве. Нешто по манастирима није ишло „по таман“.

Пастири нису пазили своје стадо онако, како би требало. Зато је следовала једна општра наредба: да се сваки калуђер строго придржава свога позива, и да строго испуњава своју дужност према вери и цркви. — У то доба, игуман П. морао је својим неким прѣшним послом да оде у Београд. У манастиру остао је дакле сџм калуђер Л. Нико срећнији од њега. Он, што 'но веле „хер“, он — господар... Већ је кројио планове, како ће се лепо провести и у манастиру и по прѣвору. Само се беше забринуо, што нема друштва, с којим би могао уживати по својој драгој вољи. Истина, баш јуче дошао је неки фотограф из оближње вароши, са својим фотографским апаратом, да сними живонисну околину; оно оштро стѣње које се у виду мисирске пирамиде наднело над самим манастиром. Ал' то је човек слаб, стар и крајње ђутљив. С њиме није могао да проведе који весели часак. Па онда, једнако се вѣре по кршу; осматра околину и диви се чаробној природи. Апарат му ено лежи у једном углу и чисто жалн, што већ није примио у себе ове дивне, васионске дражи... Ал' младога калуђера, није срећа са свим оставила. У добар час бџну у манастир један младић у сукненом, чистом оделу са утегнутим опанцима на ногама. Изгледаше у први мах као преплашен, ал' му се на мах лице разведри, кад виде калуђера, како се обрадова његовоме доласку. Чудновато! Како ова два млада човека личаху једно на друго. Оба млада, здрава, румена па — црнпураста. Калуђер се тек пре 15 дана увео у монашки ред, па му коса кратка и светла баш као и у дошљака...

— Од куд ти брате? упита весело калуђер.

— Из села Д... Потерах неке свиње, па рекох момцима да крену долином, а ја свратих мало у манастир да се одморим и — попијем коју „манастирску“.

— А имаш ли прѣшна посла?

— Јок!... Док они стигну у варош, ја могу овде и конаквати и ручати...

— Е, баш добро. Угостићу те кџ брата...

.... Ручак је био изврстан. Чак је и стари фотограф био очаран тако госпоцком трпезом... По ручку ударило се у пиће. Мало — мало, па је манастирско ђаче јурило у подрум са грдном „гостаром“ и точило оно с краја, које се износило на совру само онда, кад дође у манастир какво „великодостојно лице“... Веселе је отимало маха. Већ су три пута пили „братско“ калуђер и дошљак... Било је свакојакних песама, и црквених и световних. На једаред калцан се не чему досети.

— Знаш шта побратиме! Да се сликамо?..

— Не браним, побратиме!

— Ал, знаш како? Ти навуци моје калуђерско одело, а ја ћу твоје. Да видим, како ћу изгледати као „сервијанац“. Хоћеш ли?

— Хоћу.

— Еј, чича, окрете се калцан фотографу, који је за столом дремао. — Хоћеш ли да нас сликаш? Платићу ти поштено...

— За што не. Најпосле и дужан сам да то учиним, јер сте ме лепо примили и угостили. Да удесим прво шта треба, док ви не будете готови.

Старац оде у побочну собу а калцан подскочи од радости. Брзо одпочеше свој посао. Младић — „гост“ — скиде своје сукнено одело, опанке и шубару па све то даде калуђеру, а калуђер опет „госту“ своју „реверенду“ — мантију, појас и камилавку. Кад су били са облачењем готови, прснуше у смех; раширише рџке и почеше се љубити.

— Побратиме! Побратиме! чуло се кроз тисућу пољубаца.

Ал' у томе часу чџ се и бџт на степеницама. Оба за часак ослушнуше. Бџт долазаше све ближе. Није друго, већ то баш неко долази право у трапезарију. Шта ће сад? Кратко је време да одело опет промане. Није вајде, „гост“ мора играти улогу калуђера, а калуђер пак улогу „госта“... Све што је калцан могао на брзу руку да учини, то је, што је казао манастирском ђаку, да извести чичу — фотографу — да не долази овамо док га он не зовне. Так оде. У трапезарији оста калуђер са свачком, а „гост“ у калуђерском оделу... На вратима се указа један младић. На глави је имао шајкачу са два црвена свилена „ширита“. То је био срески писар.

— Од куд овај овде? прогунђа кале кроз зубе.

— Ви сте калуђер? упита писар окренувши се „госту“.

— На служби!

WWW.UNILIB.RS — Мило ми је. Ја сам срески писар. М... Био сам мало по срезу, па као новајлија, свратих мало у манастир. Ово ми је данас први пут. Рад сам да видим ову свету обитељ, и да се с вама упознам....

— Драго ми је — намешта „гост“ — калуђер.
 — А ко вам је ово? упита писар, показујући руком на онога у сукненом оделу.
 — Гост, отеже мними калцан.
 — Како се зове?
 — Исидор Илкић, утањи калцан у сељачкој опреми.
 — Одакле си?
 — Ја?
 — Јес, ти?
 — Овај... јес... ја сам из села Д... једва се сети калцан, како се зове село његовог госта.

Писар ману сумњиво главом. Окрете се калуђеру па ће тек наставити:

— Како напредује манастир? Има ли прилога?
 — Добро је господине, цифра „гост-калуђер.“ Не можемо се потужити.
 Писар седе за сто а све гледа испод ока на онога у сукненој опреми. Наста послужење. У једаред рећи ће писар.

— Морам се журити. Имам да свратим још код Ча-Марка да му прегледам воденицу... Молим те брате, рече за тим ономе у сукненом оделу, пођи са мном, да те нешто припитам.. Збогом оче.. Другом приликом мало ћу се дуже задржати... Сад имам важна нека посла... Мирко! викну тако јако да се сва транспарација тресаше..

Уђе пандур. За силом цакле му се сребрњаци.

— Спреми коње, одма..
 — Разумем господине..

Пандур оде, а за њим полако пође писар и — калцан у сукненом оделу. Нешто су поверљиво у ходу шаптали. Мора бити, да је писар причао неку шаљиву причу, јер се калцан поче из гласа смејати. На прагу намигну калцан госту у знак да га причека и да ће се одма вратити.

Сиђоше у двориште.

— Поведи коње, а ми ћемо мало пешке, заповеди писар своје служитељу.

Одмакоше подаље од манастира. Кад су били иза оне оуке, која води на главни друм, писар стаде; извади из цена парче хартије; окрете се своје пратиоцу па рече:

— Укебао сам те лијо. Од јутрос ти гоним траг...

Калуђер зинуо од чуда па само блене у писара.

— Сад ћу ја тебе у „пранге“... Ево расписа. Слаже се све, ама све!... Дакле опет у крађу и једнако у крађу, а?

— Ама ја нисам тај — правдаше се очајно калцан.

— Конопац Мирко, па добро стегни битангу!..

И пандур поче стезати. Јадни калцан јаукаше од бола.

— Напред! викну писар па уседе на свога коња.

— Ама господине, ја нисам тај! Слушај само... шала... вајкаше се калуђер, ал' писар је већ напред одмакао па га није могао ни чути. Пандур с часа на час тек муне ногом у ребра сиротога калуђера па званично понавља писареве речи: Ћути битанго! Ми ћемо тебе у „пранге“...

„Гост“, — трговац, који је био „хоп-коцкар“, и кога је среска власт тражила због више крађа и превара, видео је одмах колико је сати. Брзо свуче са себе мангију, па онако у гаћама и кошуљи, зажди преко брда колико су га могле ноге понети. Док се доцније ствар објаснила, од коцкара не беше више ни трага ни гласа. Јадни калцан једва дође себи од чуда и покора. Заветовао се у души, да неће више бити тако лакотислен, а нарочито, да неће више пити оно вино с краја, које се износи само у приликама, кад дођу у манастир „великодостојна лица“ — И писар М. зарекао се, да неће више у будуће бити одмерен у такту, па да коцкаре пушта тако лако из својих шака. Није хтео у манастиру да прави ларму, па му је, ето, због те обазривости, умакао један од најпрепреденијих коцкара и варалица...

ТАЈАНСТВЕНИ ВАРАЛИЦА.

Лажни Обилић. — Да лопови и варалице долазе на разне мисли, те стварају по њима планове за своја дела, то

је већ позната ствар. Има их, који се представљају као изданци племићких породица; као потомци какве старе, изумрле грофовске лозе, и т. д. али, да ће се наћи лупеж, који ће себи присвојити презиме славнога српског Обилића, о томе, ево, имамо примера у овоме светском пробисвету. — У бечком полицијском затвору налази се од пре два месеца некакав Милан, који вели, да се презива Обилић. Он је тамо изјавио, да је родом из Црне Горе; да је вере православне и нежењен. Тиме је хтео да на себе привуче пажњу Србаља, и да им се као потомак јуначкога Милоша представи а тиме да и користи што више за себе

извуче. По добивеним извештајима од црногорске полиције, утврђено је, да је исказ Миланов лажан. Такво име и презиме са свим је на Цетињу непознато. Изгледа, дакле, по свему, да ће ова индивидуа бити каква интернационална варалица. О њему се сазнало ово: Издавао се за журналисту. Као такав, вели, радио је на неким српским и бугарским листовима. Дошав једном приликом у бечку болницу ради лечења, потписао се као журналиста. Тиме је хтео, да га свет сматра као образованог човека, и да му поверава у извесним његовим пословима. Сазнало се и то, да је као трговачки агент а и као тумач службо странцима по већим варошима у Француској и у Америци. Ево, шта вели о њему пес. и кр. полицијска дирекција у Бечу под бр. 126.617.:

„У приложеној фотографији изложено лице, које је код олд. среског суда „Алзергрунд“ издржало двомесечни затвор због скитње и лажне пријаве, навело је при испиту, да се зове Милан плем. Обилић; да је год. 1860 или 1862. рођен на Цетињу у Црној Гори, као и то, да је православне вере и нежењен. Али, како се истрагом дознало, исти је, као и његов показани отац Петар плем. Обилић на Цетињу са свим непознати. С тога је могуће, да је име Милан плем. Обилић лажно, и да је ово лице један међународни, судовима познати — пустилов. Ова се сумња утврђује и тиме, (ово још и на основу извршене репродукције његове фотографије, која је у бечком заинтересованом листу „Interessanten Blatte“ од 20 маја 1897 год. публикована) што је стигла у Беч карта* без подписа, у којој се овај Милан плем. Обилић прта као један међународни четлмен али само — од зле савести.(?) Уједно се примећује, да је исти из Црне Горе прогнан и да је он год. 1866. из иностранства радио за српске и бугарске новине. Овај притвореник, приликом његовог пријема у олд. општу болницу, представио се као „журналиста.“ Међу тим, он је, према његовим пређашњим диспозицијама, бивао у разним иностранним радњама (трговинама) од чести као магационер и од чести као тумач и вођа странаца по већим варошима Француске и Америке. Он је навео ове детаље о себи. Године 1880 одпутовао је из Рогачице у Париз. Из Париза године 1882. одпутовао је у Бразилију, а за тим, пошто се од прилике још три године задржавао у јужној Америци, отишао је у Ливерпул. Доцније, 1887-8 године бавио се у Лондону а 1889 год. отпутовао је опет у Париз. После годину дана, из Париза отишао је у Брисел. Коцем 1892 год. био је у Дрездну. 1894 год. у Лајп-

* Ову карту јамачно је послао какав друг лажног Обилића, у цели, да што боље ствар маскира. Ур. П. г.

лицу, а јануара 1897 год. преко Кенигсберга отпутовао је у Петроград. Из Петрограда преко Варшаве дошао је у Беч. Овде је стигао око половине марта исте године. — Милан је висок 165 сантиметара; средњег, крупног стаса; има округло, пуно лице. Боја на лицу здрава. Има загасито-плаву косу, браду и бркове. Обрва плавих. Очију отворено-плавих. Зуба здравих. Говори сем српско-хрватски, још немачки, француски и турски. Остале словенске језике прилично говори. Ради боље карактеристике „Миланове“, наводи се још и ово. На левом подлакти има нешто растављени летопис: 1868. Испод тога налазе се тетовирана слова F. и J. у овом изгледу: 18|F 68|J. Даље, на десном подлакти налазе већ избледела тетовирана слова J.F.S. — Преко тога виде се јасно, првеном и црном бојом израђени кафански предмети, као: 3 лопте од билијара; 2 укрштена „така“; 2 билијарска троугла; карте; тацне са флашом и чашом и т. д. Из овога се да закључити, да се име и презиме овога притвореника почиње са F. а свршава са J. или обратно J. и F. и да је био слуга кафански или најзад — „маргер“....

Тако гласи распис бечке полицијске Дирекције. Али се о овоме лицу сазнале још и ове појединости. Знајући српски, оно је вршило преваре према Србима и српским трговцима који су послом долазили у Пешту и Беч. Све околности кажују, да ће ово лице бити јединствена варацница те врсте. Име, које је на се узео, као што се већ горе документирало, важно је. Своје *право* име пред бечком полицијом још неће да каже. Доносећи слику ове хон-варалице у верној копији, позивамо свакога, да одмах јави „Полицијском Гласнику“: ако што зна о њему, како би му се сви трагови похватили....

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА.

Познавање разбојника. — Ломброзо, професор у Турину, који је тако рећи основао са свим нову школу о казненом праву у Италији; написао је књигу под насловом: „Човек преступник“ („Uomo delinquente“). У тој књизи он доказује, да они људи, који су по самој природи својој наклонени на преступе, нарочито на замашније, као што су убиства и т. д. они дакле, којима је разбојништво тако рећи урођено, — разазнају се од осталих људи по особитим знацима на телу, и да се они због тога особито радо шарају — тетовирају — по разним местима на телу. Он вели, да за ово има потврде, јер је приликом секцирања над погубљеним разбојницима нашао код њих 200 изшарана — тетовирана разна места на телу.

Ако је веровати овоме, онда и овај наш лажни Обилић, чију слику данас доносимо припада врсти разбојника.

Телеграфисање фотографије. — Као најновији проналазак на пољу електрицитета, имамо да забележимо данас и телеграфисање фотографије. Енглеској главној полицији, поднет је на разматрање такав један проналазак, да се посредством Хуговог апарата могу телеграфовати из једне вароше у другу читави цртежи. На тај начин и читаве фотографије зликовачке цртане на засебну телеграфску цедуљу могу се телеграфовати. Главне црте дотичног зликовца јасно се распознају. — И други полицијски заводи у Европи, прате с пажњом тај проналазак, спремно, да га и сами одмах усвоје, ако се само покаже да би могао овој цели послужити.

ПОТЕРА.

Јован Ђорђа Цакића из Дедине Баре у срезу власотинском, округу пиротском, побегао је 16. пр. м. од свога газде Миладина Новаковића, трговца из Смедерева и однео му пушку кашикару, револвер од 12 м. м. са белим корицама; цени сат од никла и један мали ножић. Он има око 25 година, висок, косе смеђе, у лицу развијен, бркова малих плавих, браду брија; од одећа има: антерију од ћитајке, која се закопчава као копоран, старе сукнене панталоне; на ногама сељачке чарапе и опанке, на глави шубару. Пронађеног треба стражарно спровести начелству округа подунавског с позивом на № 993. или Управи града Београда на № 2573.

Милан — Мика Николић из Ропочева, срез космајски, стар 62 године, ноћу између 6. и 7. јануара 1894. године у друштву с Јанком Николићем из Ропочева, који се већ налази

у притвору судском, украо је 4 овце Јеврему Банковићу из Рогаче и 2 овце Јеврему Савкићу из Неманикућа. Како је Милан одмах после овога дела утекао, то га ни иследна власт није могла заједно с оптуженим Јанком суду спровести, — првостеп. београдски подунавски суд наређује потеру за њим преко нашега листа. Пронађеног треба стражарно спровести истом суду с позивом на № 15914 од 97. год. или Управи града Београда, који ће надлежно с њим поступити.

Марко Арсић, слуга, родом из Кнежица среза млавског округа пожаревачког, стар 62 године, решењем београдског првостепеног суда подунавског округа, стављен је под суд и у притвор, за то, што је 30. августа прошле године у атару села Венчана, пуцао из пиштоља на Драгића Микићевића из Венчана, у намери да га убије. — Марко је побегао и сад га поменути суд тражи да му се спроведе. Наређује се потера за њим. Пронађеног удугити стражарно подунавском првост. суду с позивом на № 19350 или Управи гр. Београда на № 2649.

Васа Аћимовић, без занимања, родом из Босне, бивши осуђеник, решењем лесковачког првостепеног суда, стављен под суд и у притвор због покушаја крађе. Исти је из Лесковца побегао. Пронађеног треба спровести дотичном суду или Управи града Београда с позивом на № 2218.

УХВАЋЕН.

Станко Добросављевић, парчетар Петра Пауновића из Ришња, који је свога газду покрао и побегао, и за кога смо у прошлогодишњем листу стр. 119 донели потеру — ухваћен је од начелника среза смедеревског по опису, и спроведен начелнику среза врачарског као надлежном. Према томе, престала је потреба за даље тражење његово.

ОКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА.

Радомир Костић, бив. осуђеник из Београда, 2. Августа пр. год. пуштен је у слободу. По пресуди првостепеног суда за варош Београд, има да издржи једну годину полицијског надзора. Полицијски органи треба да припазе на Радомира и да га ставе под надзор.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

На наше постављено питање у прошлом броју, сем овога, које у данаш. броју штампано од г. Боже Марковића — послали су правилне одговоре и господи: Милан Ц. Раденковић писар начелства округа подунавског, Љубомир Р. Филиповић, практ. ср. космајског, Милутин А. Вељковић практ. среза пожаревачког, Милутин Миловановић, бив. практикант срески и бив. дијурниста пореског одеља за град Београд. Добр. А. Шиншмановић званичник упр. града Београда и Аксент. Ристић, практикант среза параћинског (овога је одговор стигао истог дана кад онај кога већ доносимо, али не можемо оба да штампано).

Сем ових, има још више правилних одговора, ну дотична господи нису, на одговору ставила своје потписе, већ само на спроводном писму. Према томе њихова имена не можемо штампати, јер сматрамо да они сами то не желе. Добили смо и неколико неправилних одговора. Пошљимаоцима ових нека овај, у данашњем броју штампан послужу као поука за правилну радњу.

Г. Мих. Тодоровић, начелник среза левачког покљонио је уредништву нашем 45 динара свога примања. Хвала му.

Скупштина среза студеничког решила је да помогне уредништву „Полицијског Гласника“ са 150 динара. Ово је учињено на предлог њеног вредног среског начелника г. Влад. Поповића. Велика им благодарност припада од наше стране.

М. Ј. Е. у К. Као што сте видели, ми смо вашим стварима поклањали пажње, јер у њима налазимо интересе за наше иследне власти, а дајемо прилике и правницима, да по њима своја мишљења искажу. Сад нам још ваља знати: на каквом је разлогу мотивисано решење иследне власти о прекинућу истраге над Костом и Димитријом? Да ли су ти разлози утицали на саму ствар од које и зависи цео рад иследне власти? За то се постарајте, на нам доставите то решење у целини, како би могли по томе донети и наше мишљење, а оно ће, без сумње, бити од потребе и правницима, који ће се за ову ствар интересовати.